

Швеция

Права на жертвите на престъпления в наказателното производство - Швеция

Вие сте **жертва на престъпление**, ако в резултат на деяние, което представлява престъпление съгласно националното право, сте претърпели вреда, например ако са ви били нанесени телесни повреди или ако Ваше имущество е било повредено или откраднато. Като жертва на престъпление законодателството Ви предоставя определени индивидуални права преди, по време на съдебното производство и след неговото приключване. Освен това може да имате право на различни форми на подкрепа и обезщетение за причинените вследствие на престъплението вреди.

Наказателното производство в Швеция започва с разследване на престъплението, наричано още предварително разследване. С някои изключения, установено е задължение за започване на предварително разследване, ако са налице достатъчно данни, че е извършено престъпление. Предварителните разследвания се извършват от полицията, но понякога се водят от прокурор. След приключване на разследването прокурорът решава дали да продължи производството, като внесе делото за разглеждане в съда или, ако прецени, че няма достатъчно доказателства, да прекрати делото, без да го внася в съда. Ако делото бъде внесено в съда, започва съдебен процес. По време на съдебния процес съдът разглежда всички събрани доказателства и решава дали да признае подсъдимия за виновен за извършването на престъплението или не. Съдът посочва също така дали съществува възможност за обжалване пред горестояща съдебна инстанция.

Като жертва на престъпление вие играете съществена роля в производството и имате множество права. Можете да участвате в съдебното производство **без специфичен правен статут** или да изпълнявате по-активна роля като станете официално **страна в производството**. Можете да предявите иск за обезщетяване на претърпените вреди и/или да подкрепите обвинението. В някои случаи можете да започнете дело като **частен обвинител** по собствена инициатива, когато прокурорът реши да не повдига обвинение.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

- [🔗 1 - Моите права като жертва на престъпление](#)
- [🔗 2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес](#)
- [🔗 3 - Правата ми след съдебния процес](#)
- [🔗 4 - Обезщетение](#)
- [🔗 5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 18/01/2019

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Полицията и прокурорът трябва да Ви уведомят относно:

- правото Ви на обезщетение от заподозряното лице или на обезщетение от държавата;

- факта, че при поискване от прокурора обикновено се изисква да изготви и да представи вашия иск за обезщетение в съда;
- разпоредбите относно ограничителните заповеди, съветника за гражданския ищец и личния асистент;
- това как се кандидатства за правна помощ и съвети;
- възможностите и условията за медиация;
- органите и организации, които предлагат подкрепа и подпомагане;
- данните за контакт, необходими за получаването на информация по Вашето дело;
- хода на производството и ролята, която ще имате в него;
- правото Ви на устен и писмен превод;
- правото Ви на възстановяване на разноски;
- факта, че предварителното разследване не е започнало или е било отменено;
- това къде да отправите жалбите относно обработването на Вашето дело;
- това дали е образувано съдебно производство или не;
- това дали задържаното или арестуваното лице е избягало.

Имайте предвид, че посочената по-горе информация ще бъде предоставена след съобщаване в полицията. Но Вие, разбира се, можете да видите информацията например на уебсайта на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsoffermyndighet), преди да съобщите в полицията.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Ако сте чужденец и сте станал жертва на престъпление в Швеция, имате право на същата информация като шведските граждани (вж. по-горе). Имате право на услуги за извършването на устен и писмен превод, ако не говорите шведски език.

Ако сте жертва на престъпление в друга държава, органите в тази държава са отговорни за това да ви информират относно Вашите права. Повече информация относно правата в други държави — членки на ЕС, вж. тук.

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

Полицията и прокурорът трябва да ви уведомят относно:

- правото Ви на обезщетение от заподозряното лице или на обезщетение от държавата;
- факта, че при поискване от прокурора обикновено се изисква да изготви и да представи вашия иск за обезщетение в съда;
- разпоредбите относно ограничителните заповеди, съветника за гражданския ищец и личния асистент;
- това как се кандидатства за правна помощ и съвети;
- възможностите и условията за медиация;
- органите и организации, които предлагат подкрепа и подпомагане;
- данните за контакт, необходими за получаването на информация по Вашето дело;
- хода на производството и ролята, която ще имате в него;
- правото Ви на устен и писмен превод;
- правото Ви на възстановяване на разноски;
- факта, че предварителното разследване не е започнало или е било отменено;
- това къде да отправите жалбите относно обработването на Вашето дело;
- това дали е образувано съдебно производство или не;
- това дали задържаното или арестуваното лице е избягало.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Имате право на услуги за извършването на устен и писмен превод, ако не говорите шведски език.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

Имате право на устен преводач, ако имате увреждане, поради факта, че сте глух, лице с увреден слух или имате затруднения в речта.

Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsoffermyndighet) е изготвила информационни материали, които са специално предназначени за деца. Посетете <https://www.jagvillveta.se/> за подробна информация относно Вашите права в случай на престъпление.

Полицията също така предоставя документи специално за деца: <https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

В качеството на жертва на престъпление можете да получавате подкрепа от много сдружения и организации с нестопанска цел. Социалните служби във Вашата община също са задължени по закон да гарантират, че жертвите на престъпления и техните семейства получават подкрепа и подпомагане.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Когато съобщите за престъпление, полицията ще Ви информира относно органите и организациите, които предлагат подкрепа и подпомагане. С Ваше съгласие в някои случаи полицията също така ще предаде вашите данни за контакт например на горещата линия за подкрепа на жертвите, откъдето след това ще се свържат с Вас. Можете също така сами да осъществите контакт с организация, която предоставя подкрепа.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

Ако поискате подкрепа от социалните служби, случаят ви ще бъде разгледан поверително. Хората, които работят през свободното си време в доброволческите организации в подкрепа на жертвите на престъпления, полагат клетва за неразгласяване на информация. Когато се свързвате с такава организация, можете да запазите анонимност.

Трябва ли да съобща за извършването на престъпление преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Не, не трябва.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

На жертвите на престъпления се предоставят много видове защита:

- Ограничителна заповед

Ограничителна заповед (kontaktförbud) е предназначена да предотврати ситуация, която би могла да бъде опасна за жертвите. Ограничителните заповеди са въведени и се използват предимно за защита на жени от заплахи и тормоз от бивш съпруг или партньор, но могат също така да се издават с цел защита на деца и други уязвими лица.

Ограничителната заповед означава, че на лицето, което Ви заплашва и тормози, се забранява да Ви посещава или да се свързва с Вас по какъвто и да е друг начин, напр. посредством писма, текстови съобщения, по телефона или чрез приятели. Нейният обхват може също да бъде разширен до заповед да не бъдат доближавани Вашият дом, работното Ви място или друго място, което посещавате.

С ограничителната заповед може също така да бъде защитено лице, съжителстващо с лицето, което е обект на заплахите. За да бъде издадена такава заповед, с цел да не бъде допуснат отправящият заплахите до съвместното жилище, трябва да съществува голяма опасност от престъпление срещу живота, здравето, свободата или безопасността на партньора.

Решенията за ограничителни заповеди се вземат от прокурор. Всеки, който наруши такава заповед, може да бъде осъден да заплати глоба или на наказание лишаване от свобода за срок от една година. Всеки, който наруши такава заповед, може да бъде осъден да заплати глоба или на наказание лишаване от свобода за срок от една година.

- **Защитени жилища**

Може да бъде необходимо жените и техните деца, които са били подложени на домашно насилие, да се изнесат от домовете си за известно време. Защитени жилища се предоставят както от общините, така и от домовете за временно настаняване на жени, пострадали от домашно насилие. За повече информация се свържете със социалните служби във Вашата община или местния център на жените.

- **Защитени лични данни**

Ако е необходимо адресът Ви да бъде пазен в тайна поради заплахи или други форми на тормоз, можете да въведете код в регистъра на населението за специална тайна проверка (sekretessmarkering). Кодът ще бъде вписан също в други публични регистри, като например регистъра на превозните средства и свидетелствата за управление на моторно превозно средство. Класификацията се преразглежда по принцип всяка година.

Друг начин да се защитят личните данни, е лицето, обект на заплахи, което се е преместило или възнамерява да се премести, да остане вписано в регистъра на населението на стария си адрес (kvarskrivning). Можете да останете регистриран на стария Ви адрес до три години след преместването.

Исканията за защита на личните данни под формата на тайно кодиране и използването на стари адреси следва да бъдат представени в местните данъчни служби, в които сте регистриран. При контакти с компетентните органи е важно да посочите, че Вашите лични данни са защитени. Трябва също така да подходите много внимателно, когато общувате с организации, дружества и други.

- **Промяна на името**

Друг начин за подобряване на защитата може да бъде да промяна на името. Можете да смените фамилията си с фамилията на някого от родителите си, като уведомите Шведската данъчна агенция (Skatteverket). За смяна на фамилията с друго фамилия име се изисква разрешително от Шведската служба за патентоване и регистрация (Patent- och registreringsverket).

- **Пакет за безопасност**

За някои хора заплахата е толкова сериозна, че може да бъде необходимо да се използва „пакет за безопасност“. Пакетът включва мобилен телефон и алармена система и може да бъде получен от местния полицейски орган след специална проверка.

- **Фиктивни лични данни**

А в случай че съществува заплахата от сериозно престъпление срещу живота, здравето или свободата, или че се счита, че останалите мерки за безопасност не осигуряват достатъчна защита, можете да получите разрешение да използвате фиктивни (тоест измислени) лични данни. Исканията за използване на фиктивни лични данни следва да се отправят до полицията.

- **Програма за защита на свидетелите**

В изключителни случаи, когато останалите мерки не работят, лицата, обект на заплахи, които биха могли да въздействат върху изхода от съдебното дело, могат да бъдат включени в специална програма за защита на свидетелите, която се организира от полицията.

Кой може да ми предложи защита?

Решения относно защитата могат да вземат различни организации в зависимост от това каква трябва да бъде тя. Вж. раздела по-горе.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

За да определи дали се нуждаете от специални защитни мерки в хода на събирането на доказателствата от полицията и съдебното производство, полицията възможно най-скоро следва да извърши индивидуална оценка на безопасността. При нея ще се вземат предвид тежестта на престъплението и вашето лично положение. Ако сте на възраст под 18 години, винаги ще се счита, че се нуждаете от специална защита.

Социалните служби също най-често използват специални методи за оценка, за да проучат риска от повторно излагане на насилие от страна на извършителя на престъплението, с когото живееете.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

За да определи дали се нуждаете от специални защитни мерки в хода на събирането на доказателствата от полицията и съдебното производство, полицията възможно най-скоро следва да извърши индивидуална оценка на безопасността. При нея ще се вземат предвид тежестта на престъплението и вашето лично положение. Ако сте на възраст под 18 години, винаги ще се счита, че се нуждаете от специална защита.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Най-широкообхватните защитни мерки в случай на тежко престъпление са фиктивните лични данни и програмата за защита на свидетелите (вж. по-горе).

Аз съм непълнолетно лице — имам ли специални права?

Социалните служби са отговорни за това да гарантира, че дете, което е било жертва на престъпление, и неговите/нейните родители получават помощта и подкрепата, от която се нуждаят. Социалните служби следва също така да не забравят, че дете, което е станало свидетел на насилие или малтретиране на роднина, също е жертва на престъпление, и трябва да гарантират, че детето получава помощта и подкрепата, от която се нуждае.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Социалните служби също така са отговорни да предоставят подкрепа на роднини, когато член на семейството е жертва на престъпление. Има също така сдружения с нестопанска цел, които работят в подкрепа на роднините, когато заради престъпление е починал член на семейството.

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Социалните служби също така са отговорни да предоставят подкрепа на роднини, когато член на семейството е жертва на престъпление. Много от защитните мерки, описани по-горе, са приложими също така и по отношение на вас, ако имате роднина, който е жертва на престъпление. Много организации с нестопанска цел също предлагат подкрепа за роднините.

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? Какви са условията? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Медиацията предполага жертвата и извършителят да се срещат, за да обсъдят това, което се е случило, с безпристрастен медиатор. Когато извършителят е на възраст под 21 години, се изисква общината да предостави медиация.

Условието за медиация е престъплението да бъде признато. Също така и двете страни трябва да искат да участват. Медиацията може да доведе до споразумение, например относно това как следва да се държат една с друга страните при бъдещи срещи, което може да даде на жертвата известна увереност.

Споразуменията за финансово обезщетение за щети също са възможни, но могат да доведат до проблеми, по-специално в случай че има няколко извършители, големи суми или телесни наранявания. Ако имате някакви въпроси относно тези споразумения, се свържете със Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsofferymyndighet). Ако сключите споразумение за финансово обезщетение, може да изгубите правото на иск за обезщетение на жертвите на престъпления.

Определеният медиатор (който трябва да бъде компетентен, честен и независим) носи отговорност за това да гарантира, че медиацията протича по безопасен за Вас начин.

Къде мога да намеря закона, в който са определени правата ми.

Списък с важни закони и разпоредби е публикуван на [и](#) уебсайта на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsofferymyndigheten).

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобща за извършено престъпление?

Можете да съобщите за престъпление в полицията, като се обадите на 114 14 (+46 77 114 14 00 извън Швеция) или като отидете в полицейското управление. Можете също така да съобщите за престъпление чрез интернет в случай на кражба с взлом, измама с разплащателна карта, кражба или загуба (но не на паспорта или на националната карта за самоличност). Ако сте лице със защитена самоличност, не следва да съобщавате за престъпление чрез интернет. При спешен случай, или докато става престъплението, позвънете, за да сигнализирате тревога, на телефонния номер за спешни повиквания 112. Връзка към електронно съобщаване

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

Когато сте съобщили в полицията, Вашият случай ще бъде заведен под номер, като ще Ви бъдат предоставени данни за контакт, необходими, за да получите информация по него. Друг начин е да попитате в полицията какво е развитието по Вашия случай, като се свържете по телефона, чрез писмо до местното полицейско управление по електронната поща или като посетите най-близкото до вас полицейско управление. Ако искате да разговаряте с полицейския служител, който отговаря за случая Ви, можете да използвате националния телефонен номер на полицията —114 14. От централата ще Ви свържат с отговорния за Вашия случай служител.

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

Жертвите имат право на свой собствен процесуален представител, известен като „правен съветник на гражданския ищец“ (målsägandebiträde), за някои видове престъпления. Това се отнася особено за сексуални престъпления и домашно насилие, но също така и за други престъпления, при които е налице специална необходимост. Представителят може да бъде назначен веднага след започване на предварителното разследване, като за Вас помощта се предоставя безплатно. Ако смятате, че ви е необходим процесуален представител, трябва да обсъдите възможно най-скоро това с прокурора (åklagare) или с полицейския служител, който отговаря за предварителното разследване. Можете също така да подадете своето искане направо в районния съд (tingsrätt). Районният съд ще определи дали имате право на представителство и дали да назначи правен съветник. Можете да предложите някого според желанието Ви. Правният съветник, който обикновено е адвокат, е там, за да защитава Вашите интереси и да предоставя подкрепа и помощ по време на предварителното разследване и съдебния процес. Правният съветник е задължен да пази тайна, той може да Ви помогне да представите своето дело и да подадете иск за обезщетение за вреди. Тази задача приключва след съдебното производство, като помощта при получаването на обезщетение за вреди или на друга компенсация не е част от ролята на „правния съветник на гражданския ищец“.

Ако настойник (обичайно родител) е заподозрян в престъпление срещу своето дете, на детето може да бъде назначен специален представител. Същото важи и в случаите, в които заподозряното в престъплението лице е в тясна връзка с настойника. Представителят ще защитава правата на детето по време на предварителното разследване и съдебния процес. Като специален представител може да бъде назначен адвокат, помощник-адвокат в правна кантора или друго лице. Има и изисквания за познанията, опита и личните качества, според които лицето е особено подходящо за тази задача.

Правната защита е включена в застрахователните полици за домакинствата. Това означава например, че чрез застраховката могат да бъдат възстановени Вашите съдебни разноски, ако искът Ви за обезщетение за вреди не се разглежда в наказателното производство. Застраховката обикновено включва клауза, според която Вие трябва да заплатите определена част от разноските (излишъка). За повече информация се обърнете към Вашата застрахователна компания.

Съгласно Закона за правната помощ на Швеция (Rättshjälpslagen) можете да получите правни съвети при всички видове дела. Съветите могат да се отнасят например за иск за обезщетение за вреди в случаите, в които прокурорът не Ви помага, или за преговори със застрахователната компания. Можете да се свържете с правна кантора, която предоставя правни съвети съгласно Закона за правната помощ. Можете да се консултирате с адвокат до два часа срещу фиксиран хонорар. Хонорарът е около 1 600 SEK на час. В зависимост от Вашето финансово състояние хонорарът може да бъде по-малък.

Ако нямате никаква застраховка за правна защита и случаят не може да бъде уреден с предоставените правни съвети, получаването на правна помощ подлежи на оценка на Вашите нужди. Тогава държавата ще заплати част от разноските за

Вашето процесуално представителство. Можете също така да получите помощ за разходите за пътуване, настаняване и представяне на доказателства, както и за други разноски. Адвокатът, съдът или Националната агенция за правна помощ (Rättshjälpsmyndighet) могат да Ви дадат съвети относно това как да кандидатствате за правна помощ.

Мога ли да поискам да ми бъдат заплатени направените разноски (за участие в разследването/съдебния процес)? При какви условия?

Ако сте призован от полицията или прокурора, имате право на възстановяване на разноските за явяването на разпит. Това могат да бъдат пътни разходи и разходи за настаняване, обезщетение за загуба на доходи или други финансови загуби. Все пак обезщетението за загуба на доходи е ограничено до конкретен размер. Свържете се с полицията, за да поискате този вид възстановяване.

Ако сте призован от полицията или прокурора, имате право на възстановяване на разноските за явяването на разпит. Председателят на Съда може да Ви попита дали имате някакви искове за обезщетение след приключване на Вашия разпит. Обикновено обаче въпросът за плащането се разглежда в приемната на съда след съдебния процес. След това можете да поискате възстановяване на разходите и да разберете колко ще получите. Плащането ще бъде извършено веднага в приемната. Високите разходи могат да подлежат на отсрочване; за повече информация се свържете със съда.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен, преди да се стигне до съд?

Ако случаят Ви е приключен и не сте доволен от решението, можете да поискате преразглеждане на случая от прокурор. Свържете се с полицията, която по Ваше искане ще придвижи въпроса към прокурор. Ако не сте удовлетворен от решението, взето от прокурора, можете да кандидатствате пред по-горестоящия прокурор за повторно разглеждане на делото (överprövning).

Мога ли да участвам в съдебния процес?

Да, обичайно ще трябва да участвате в съдебния процес, тъй като Вашите доказателства са важни, за да може съдът да вземе решение по делото.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например, дали съм или мога ли да избира да бъда: пострадали от престъплението, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

Законодателството на Швеция Ви определя като граждански ищец (målsägande) по време на предварителното разследване и съдебния процес. Не можете да бъдете страна по делото, докато прокурорът не открие производството. Можете да бъдете страна по делото:

- когато прокурорът е открил производството;
- ако сте завели иск за обезщетение за вреди, и/или
- ако съдействате в наказателното преследване.

Можете да съдействате в наказателното преследване във всеки момент от хода на съдебния процес; тогава ще бъдете в почти същото процесуално качество като прокурора и ще можете да представяте например свои собствени доказателства в съда. Не е необходимо обаче да доказвате каквото и да било по отношение на престъплението.

Можете да предявявате отделни обвинения по собствена инициатива или да повдигнете конкретно обвинение, ако прокурорът е свалил или оттеглил обвинение от общ характер. В такъв случай трябва да докажете пред съда, че престъплението е било извършено.

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

Ако не сте страна по делото, ще бъдете уведомен относно датата и часа на съдебния процес. Ще ви уведомят за това обаче само ако сте поискали това по време на предварителното разследване. Ако сте страна по делото, имате право да присъствате по време на съдебния процес дори ако производството не е публично.

Може да бъдете призован да се явите в съда, ако прокурорът е поискал да бъдете разпитан или ако сте завели иск за обезщетение за вреди. Ще получите призовка с датата и часа, когато трябва да се явите, и подробна информация относно допустимите основания за неявяване в съда. Ако сте болен или имате друго допустимо основание да не се явите, трябва да уведомите съда възможно най-скоро преди производството. Тогава от съда ще Ви уведомят дали се изисква присъствието Ви. Ако не се явите, без да имате основателна причина, рискувате да ви бъде наложена глоба.

По време на съдебния процес имате право да претендирате за обезщетение. Имате това право само ако сте граждански ищец. Ще бъдете разпитан от прокурора и обвиняемия (или неговия адвокат). Няма да бъдете разпитван под клетва. Ако сте страна по делото, Вие или Вашият правен съветник можете да задавате въпроси на обвиняемия, свидетелите и вещите лица. В края на съдебния процес също така ще имате възможност да произнесете заключителни думи.

Ако сте призован от полицията или прокурора, имате право на възстановяване на разноските за явяването на разпит. Видовете разноски, които могат да бъдат възстановени, са пътни разходи, разходи за настаняване и за загуба на доходи (до 700 SEK на ден).

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

Да, вероятно прокурорът ще иска да бъдете разпитан по време на съдебния процес. Гражданският ищец обаче не може да се яви в качеството на свидетел. Това означава, че няма да говорите под клетва. Ако сте страна по делото, имате право да представите доказателства по време на съдебния процес.

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

Ако сте страна по делото, имате право по различни начини да получите информация относно съдебното производство и относно това какво е развитието по Вашия случай. На шведски език това се нарича „partsinsyn“. Ако сте граждански ищец, но не сте страна по делото, нямате същото право да получавате информация относно процеса.

По време на предварителното разследване от полицията ще Ви попитат дали искате да получавате информация относно решението по делото. Ако сте били страна по време на съдебния процес, съдът ще Ви изпрати решението. Ако не сте били страна, решението ще Ви бъде изпратено, ако сте поискали да се запознаете с него.

Ще имам ли достъп до съдебната преписка?

Ако сте страна по делото, имате право по различни начини да получите информация относно съдебното производство и относно това какво е развитието по Вашия случай. На шведски език това се нарича „partsinsyn“, като целта е да бъде удовлетворена необходимостта дадена страна да получи информация, така че да може да следи развитието на своя случай по време на съдебно дело или съдебен процес. Това може да означава например, че при поискване или по инициатива на съда можете да имате достъп до документи или други материали. Съдът също така има „задължение за уведомяване“, което означава, че той трябва да гарантира, по своя собствена инициатива, че на страната е предоставен достъп до документите или останалите материали от разследването, внесени по делото от лице, което не е самата страна. Страната може също така да представя мнение относно материалите пред съда.

Ако сте граждански ищец, но не сте страна по делото, нямате същото право да получавате информация относно процеса.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 18/01/2019

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Страна, която не е удовлетворена от решението на районния съд (*tingsrätt*), може да го обжалва пред Апелативния съд (*ho vrätt*). В съдебното решение е описано подробно как да бъде направено това. В някои случаи може да е необходимо да се провери допустимостта на обжалването, за да може Апелативният съд да бъде сезиран по случая. Ако съдебното решение бъде обжалвано, обикновено се провежда нов съдебен процес пред Апелативния съд. В повечето случаи не е необходимо гражданските ищци и свидетелите да присъстват по време на този съдебен процес. Вместо това доказателствата биват възпроизведени пред районния съд чрез аудио и видео средства. В някои прости за решаване случаи обаче Апелативният съд може да вземе решение по делото, без да проведе ново изслушване.

Решението на Апелативния съд може принципно да бъде обжалвано пред Върховния съд (*Högsta domstolen*). Върховният съд обаче разглежда делото само ако то включва принципен въпрос (прецедент) или когато съществуват очевидни

основания за повторно разглеждане на делото, като например груба грешка на районния съд или на Апелативния съд. По тази причина на практика Апелативният съд обикновено е съдът, който е последна инстанция.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

Ако сте страна по делото, имате право възможно най-бързо да получите писмено копие от решението. Ако не сте страна по делото, трябва да се свържете със съда, за да получите подробна информация относно съдържанието на решението.

По принцип имате право да поискате превод на документите. Ако е необходимо, съдът може да осигури превод на документите, които получава или изпраща. Може обаче да се наложи да се свържете със съда и да поискате тази услуга. Преводът ще бъде безплатен за вас.

На този етап на съдебния процес не може да бъдете представляван от „правен съветник на гражданския ищец“ (*målsägandebitråde*) за сметка на държавата. Задължението на правния съветник да ви помага приключва, след като приключи производството. Може обаче да решите да наемете процесуален представител на свои разноски. Ако имате право на правна помощ, държавата може да покрие част от вашите разноски за процесуално представителство.

Ако на този етап се нуждаете от помощник, може да се свържете с организация с нестопанска цел в тази област, като например телефонна линия за подкрепа на жертвите на престъпления или гореща линия за жени — (*Brottsofferjouren Sverige, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS), Unizon* и др.

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

Да, може да имате право на помощ или защита след съдебния процес. Няма ограничение във времето, през което може да получавате помощ или защита от организациите с нестопанска цел или социалните служби. Има определени срокове, приложими по отношение на защитата на личните данни. Повече във връзка с това можете да научите на страницата „Лична защита, ако съм в опасност“ (Моите права като жертва на престъпление).

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

Решението съдържа наложеното наказание и продължителността на наказанието лишаване от свобода например. В случай на престъпление против личността (престъпления против живота, здравето, свободата или безопасността на дадено лице) от Шведската затворническа и пробационна служба (*Kriminalvården*) ще попитат гражданския ищец дали желае да бъде уведомен:

- за институцията, в която осъденото лице се намира в Швеция,
- за прехвърлянето на осъденото лице в друга институция или в друга държава,
- за факта, че осъденото лице се намира някъде извън институцията,
- за молба от страна на осъденото лице или Шведската затворническа и пробационна служба иска замяна на присъдата доживотен затвор,
- за освобождаването на осъденото лице,
- за бягството на осъденото лице от затвора, или
- за това, че осъденото лице се е укрило след затворнически отпуск или друг престой извън институцията.

Шведската затворническа и пробационна служба не е длъжна да прави каквото и да било уведомяване, ако това би могло да застраши живота или здравето на задържания.

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

В случай на престъпление против личността (престъпления против живота, здравето, свободата или безопасността на дадено лице) от Шведската затворническа и пробационна служба (*Kriminalvården*) ще попитат гражданския ищец дали желае да бъде уведомен:

- за освобождаването на осъденото лице,
- за бягството на осъденото лице от затвора, или
- за това, че осъденото лице се е укрило след затворнически отпуск или друг престой извън институцията.

Ще бъде ли привлечен за участие при вземането на решение за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване? Например, мога ли да правя изявления или да обжалвам решението?

Не, нямате право на това.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 18/01/2019

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, граждански иск, процедура за встъпване в производството)

Можете да претендирате обезщетение в по-голям или по-малък размер за всяко увреждане, претърпяно във връзка с престъплението. Обичайно исковете за обезщетение се изслушват, когато съдът взема решение дали обвиняемият е виновен за престъплението или не.

Жертвата или увреденото лице трябва да претендира за обезщетение от лицето, което е извършило престъплението или е причинило увреждането. За улеснение прокурорът (åklagare) ще изготви и ще представи по време на съдебния процес Вашия иск за обезщетение, ако сте поискали това. Изключение правят единствено исковете, които налагат разширено разследване, или исковете, които могат да бъдат сметени за очевидно необосновани, т.е. или не са свързани с престъплението, или са за много по-голям размер на обезщетението в сравнение с нормалния в подобни ситуации.

Ако претендирате за обезщетение за увреждания, претърпени в резултат на престъпление, следва да го упоменете, когато сте на разпит в полицията. Следва също така да кажете дали искате прокурорът да Ви помогне за иска.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

Фактът, че съдът е разпоредил обвиняемият да заплати обезщетение, не означава, че автоматично ще получите парите. Извършителят на престъплението често няма да може да плати или няма да иска да плати доброволно. Правоприлагащият орган (Kronofogden) ще помогне, за да Ви бъде платено обезщетението.

Съдът ще изпрати копие на съдебното решение на Правоприлагащия орган, откъдето ще се свържат с Вас чрез писмо, за да ви попитат дали искате помощ за получаване на обезщетението. Ако искате това, трябва да попълните изпратения Ви формуляр и да го върнете на Правоприлагащия орган, който след това ще провери финансовото състояние на извършителя на престъплението. Ако се окаже, че той е в състояние да плати, Правоприлагащият орган ще гарантира получаването на обезщетението.

Помощта от Правоприлагащия орган е безплатна, освен в много специфични случаи. В случай че от Правоприлагащия орган не се свържат с вас, Вие следва да се свържете с тях.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Не, това не е възможно.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

Ако извършителят на престъплението, който е обвиняем, не може да плати обезщетението и няма застраховка, която да покрие целия иск, може да имате право на обезщетение от държавата. Това е т.н. „обезщетение на жертва на престъпление“ (brottsskadeersättning), което се отпуска от Службата за обезщетение и подкрепа за жертвите на престъпления (Brottsoffermyndigheten).

За да е възможно изплащането на обезщетение за жертва на престъпление, когато извършителят е неизвестен, трябва да има разследвания, като например предварителното разследване, за да се докаже, че Вие сте жертва на престъпление, а не сте претърпели инцидент. За престъпление винаги трябва да бъде съобщавано в полицията. Ако заподозреният е бил идентифициран, е обичайно да му бъде повдигнато обвинение или да е постановена присъда.

Обезщетенията за жертвите на престъпления обхващат престъпления, извършени в Швеция, като можете да имате право на обезщетение, без значение дали живеете в Швеция, или пребивавате в Швеция временно, например като турист или студент. Ако действителното Ви местоживееене е в Швеция, може да имате право на обезщетение, въпреки че престъплението е станало в чужбина.

Както и при самоучастие при застрахователна полица, подобна сума ще бъде удържана от обезщетението за жертва на престъпление.

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден за престъпление?

За да е възможно изплащането на обезщетение за жертва на престъпление, когато извършителят е неизвестен, трябва да има разследвания, като например предварителното разследване, за да се докаже, че Вие сте жертва на престъпление, а не сте претърпели инцидент. За престъпление винаги трябва да бъде съобщавано в полицията. Ако заподозреният е бил идентифициран, е обичайно да му бъде повдигнато обвинение или да е постановена присъда.

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

Не, това не е възможно.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 18/01/2019

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Аз съм жертва на престъпление. Към кого мога да се обърна за оказване на подкрепа и съдействие?

Barnens Rätt i Samhället (BRIS — Правата на децата в обществото)

BRIS е организация за правата на децата без никаква политическа или религиозна принадлежност. Узавими деца и младежи на възраст под 18 години могат да изпращат писма по електронната поща, да използват чат или да се обаждат по телефона на съветник в BRIS, анонимно и безплатно. BRIS също така приема телефонни обаждания от възрастни, които имат нужда да говорят с някого по въпроси и опасения, свързани с деца и младежи.

Данни за контакт:

116 111 — гореща телефонна линия за деца и младежи

077 150 50 50 — гореща телефонна линия за възрастни

[✉ info@bris.se](mailto:info@bris.se)

[🌐 https://www.bris.se/](https://www.bris.se/)

Brottsofferjouren Sverige („Подкрепа на жертвите Швеция“)

„Подкрепа на жертвите Швеция“ е организация с нестопанска цел, която работи за правото на всички жертви на престъпления да получат подкрепа. Състои се от местни центрове за подкрепа на жертвите в цялата държава, секретариат и безплатна национална гореща телефонна линия. Организацията помага на жертвите на престъпления, свидетели и роднини, като ги изслушва и предоставя подкрепа и добри съвети. Ако е необходимо, жертвата може да получи подкрепа при контактите с други органи, които могат да предоставят например психологическа помощ, защитени

жилища или финансова помощ. Жертвите могат също така да получат насоки относно наказателното производство. „Подкрепа на жертвите Швеция“ също така организира подкрепа за свидетели от страна на доброволци, които предоставят информация и подкрепа във връзка със съдебния процес.

Данни за контакт:

0200 21 20 19

08 644 88 00

✉ info@brottsofferjouren.se

✉ <http://www.brottsofferjouren.se/>

Föreningen anhöriga till sexuellt utnyttjade barn (ATSUB — Асоциация за роднини на сексуално малтретирани деца)

ATSUB провежда индивидуални консултации с роднини на сексуално малтретирани деца и предлага помощ и подкрепа при контактите с органите. Асоциацията също така организира групите за подкрепа и предоставя помощ в съда.

Данни за контакт:

08 644 21 12

✉ info@atsub.se

✉ <http://atsub.se/>

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL — Шведска федерация за правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните и транссексуалните лица), гореща линия за подкрепа на жертвите.

RFSL е организация с нестопанска цел, която цели да гарантира, че ЛГБТ лицата имат същите права, възможности и задължения като всички останали в обществото. RFSL разполага с гореща линия за подкрепа на жертвите за ЛГБТ лицата, които са били подложени на малтретиране, заплахи и насилие. Услугата също така е насочена към роднините, приятелите и хората, които срещат уязвими ЛГБТ лица в своята работа. Организацията предлага кризисни срещи, информация относно правата, помощ при контакти с органите, подкрепа в хода на съдебния процес и защитени жилища.

Данни за контакт:

020 34 13 16

✉ boj@rfsi.se

✉ <http://www.rfsi.se/verksamhet/brottsofferjour/>

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS — Национална организация за приюти за жени и приюти за млади жени в Швеция)

ROKS координира местните центрове на своите членове и предоставя помощ и защитени жилища за малтретирани жени, момичета и деца. Организацията също така работи за формирането на общественото мнение, като дава публичност на опита на своите центрове, и по този начин намалява насилието от страна на мъжете спрямо жените.

Данни за контакт:

08 442 99 30

✉ info@roks.se

✉ <https://www.roks.se/>

Riksföreningen stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp i barndomen (RISE — Национален център за подкрепа на жертвите на кръвосмешение и други форми на сексуално насилие в детска възраст)

RISE е организация с нестопанска цел, предлагаща подкрепа на възрастни, които са били подложени на сексуално насилие в детска възраст. Асоциацията има гореща телефонна линия, на която могат да се обаждат жени и мъже, деца, роднини и специалисти. RISE също така предлага различни дейности на своите членове, включително дискусии в групите за подкрепа.

Данни за контакт:

08 696 00 95

[✉ stod@rise-sverige.se](mailto:stod@rise-sverige.se)

<https://www.roks.se/>

Terrafem

Terrafem е организация с нестопанска цел. Тя разполага с национална гореща телефонна линия за жени от имигрантски произход, които са станали жертва на насилие. Terrafem също така разполага с гореща телефонна линия за правни въпроси и предоставя защита за малтретирани жени и техните деца в защитени жилища.

Данни за контакт:

020 52 10 10

08 643 05 10

[✉ info@terrafem.org](mailto:info@terrafem.org)

<http://www.terrafem.org/>

Unizon

Unizon представлява приютите за жени, центровете за овластяване на младите жени и други служби за подкрепа, които работят за общество, в което има равенство между половете, без насилие. Работата на членуващите организации включва предимно подкрепа и защита на малтретирани жени и техните деца. Организацията извършват също така превантивна и подкрепяща работа с деца и младежи, влияят върху общественото мнение и разпространяват знания.

Данни за контакт:

08 642 64 01

[✉ info@unizon.se](mailto:info@unizon.se)

<http://unizon.se/>

Държавни и други органи

Brottsoffermyndigheten (Служба за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления)

Общата цел на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления е да работи за насърчаване на правата на жертвите на престъпления и да се грижи за техните нужди и интереси. Службата отговаря за четири сфери на дейност на национално равнище: разглежда дела за обезщетяване на жертвите на престъпление, управлява Фонда за жертвите на престъпления (Brottsofferfonden), като действа като експертен център, и изисква възстановяване на изплатените обезщетения на жертвите на престъпления.

Данни за контакт:

090 70 82 00

[✉ registrator@brottsoffermyndigheten.se](mailto:registrator@brottsoffermyndigheten.se)

<https://www.brottsoffermyndigheten.se/>

Domstolsverket (Национална съдебна администрация)

Националната съдебна администрация е държавен орган, който докладва пред правителството и действа като обслужваща организация за съдилищата в Швеция. Националната съдебна администрация отговаря за цялостната координация и общите въпроси, които засягат съдилищата в Швеция. Това също така включва предоставяне на услуги на съдилищата, националните наеми и договорите за наеми на съдилищата и Националния орган за правна помощ (Rättshjälpsmyndigheten).

Данни за контакт:

036 15 53 00

[✉ domstolsverket@dom.se](mailto:domstolsverket@dom.se)

<http://www.domstol.se/>

Kronofogden (Правоприлагащ орган на Швеция)

Правоприлагащият орган на Швеция е държавен орган. Наред с другото той се занимава с установяване на вземанията посредством платежни нареждания и помага на всеки, на когото не е било платено, да събере вземанията си.

Данни за контакт:

0771 73 73 00

kronofogdemyndigheten@kronofogden.se

<https://www.kronofogden.se/>

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK — Национален център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени)

Националният център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени (NCK) към Университета в Упсала работи за правителството, за да бъде повишена осведомеността на национално равнище относно насилието от страна на мъже спрямо жени, насилието, засягащо честта, и потисничеството, както и насилието в еднополовите връзки. NCK отговаря за Kvinnofridslinjen, националната гореща линия на Швеция за жертвите на насилие, както и за специализирано извънболнично звено за малтретирани жени към университетската болница в Упсала.

Данни за контакт:

020 50 50 50

018 611 27 93

info@nck.uu.se

<http://www.nck.uu.se/>

Polismyndigheten (Шведска полиция)

Полицейският орган разследва престъпления и работи за предотвратяване на нови престъпления. Полицейският орган също така разглежда случаи, които включват фиктивни лични данни.

Данни за контакт:

114 14

112 (в спешни случаи)

registrator.kansli@polisen.se

<https://polisen.se/>

Rättshjälpsmyndigheten (Национален орган за правна помощ)

Националният орган за правна помощ е общонационален орган, който предоставя правна помощ съгласно Закона за правната помощ на Швеция. Националният орган за правна помощ също така е и орган за възстановяване, когато съдът е решил да изиска възстановяване на разноските, включително възстановяване на разноските за защита по наказателни дела.

Данни за контакт:

060 13 46 00

rattshjalpsmyndigheten@dom.se

<http://www.rattshjalp.se/>

Skatteverket (Данъчна агенция на Швеция)

Данъчната агенция на Швеция е административният орган за данъчно облагане, оценка на имущество, регистър на населението и регистрация на нотариални актове. Данъчната агенция на Швеция също така разглежда искания за защита на личните данни (тайно кодиране и използване на стари адреси).

Данни за контакт:

0771 567 567

<https://www.skatteverket.se/privat.4.76a43be412206334b89800052864.html>

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL — Шведска асоциация на местните органи и региони)

SKL е организация, в която членуват всички общински, окръжни и регионални съвети.

Данни за контакт:

08 452 70 00

info@skl.se

<https://skl.se/>

Aklagarmyndigheten (Шведска прокуратура)

Шведската прокуратура работи с полицията за разследване на престъпления. Ако разследването доведе до обвинения, делото ще бъде разгледано в съда. Работата на прокуратурата тогава е да докаже, че обвиняемият е извършил престъплението.

Данни за контакт:

010 562 50 00

registrator@aklagare.se

<https://www.aklagare.se/>

Горещи линии в подкрепа на жертвите

Barnens Rätt i Samhället (BRIS — Правата на децата в обществото)

BRIS е организация за правата на децата без никаква политическа или религиозна принадлежност. Уязвими деца и младежи на възраст под 18 години могат да изпращат писма по електронната поща, да използват чат или да се обаждат по телефона на съветник в BRIS, анонимно и безплатно. BRIS също така приема телефонни обаждания от възрастни, които имат нужда да говорят с някого по въпроси и опасения, свързани с деца и младежи.

Данни за контакт:

116 111 — гореща телефонна линия за деца и младежи

077 150 50 50 — гореща телефонна линия за възрастни

Brottsofferjouren Sverige („Подкрепа на жертвите Швеция“)

„Подкрепа на жертвите Швеция“ е организация с нестопанска цел, която работи за правото на всички жертви на престъпления да получат подкрепа. Състои се от местни центрове за подкрепа на жертвите в цялата държава, секретариат и безплатна национална гореща телефонна линия. Организацията помага на жертвите на престъпления, свидетели и роднини, като ги изслушва и предоставя подкрепа и добри съвети. Ако е необходимо, жертвата може да получи подкрепа при контактите с други органи, които могат да предоставят например психологическа помощ, защитени жилища или финансова помощ. Жертвите могат също така да получат насоки относно наказателното производство.

„Подкрепа на жертвите Швеция“ също така организира подкрепа за свидетели от страна на доброволци, които предоставят информация и подкрепа във връзка със съдебния процес.

„Подкрепа на жертвите Швеция“ разполага с национална гореща линия, която може да предостави подкрепа на всички жертви на престъпления, а също така да ги насочи към местния център за подкрепа. Националната гореща линия може да предостави подкрепа на 21 различни езика.

Данни за контакт:

0200 21 20 19

Brottsoffermyndigheten (Служба за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления)

Общата цел на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления е да работи за насърчаване на правата на жертвите на престъпления и да се грижи за техните нужди и интереси. Службата отговаря за четири сфери на дейност на национално равнище: разглежда дела за обезщетяване на жертвите на престъпление, управлява Фонда за жертвите на престъпления (Brottsofferfonden), като действа като експертен център, и изисква възстановяване на изплатените обезщетения на жертвите на престъпления.

Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления разполага с гореща линия, която може да отговаря на въпроси относно финансовото обезщетение след престъпление, и например относно правото на „съветник за гражданския ищец“, специалното представителство за деца, ограничителните заповеди и съдебното производство.

Данни за контакт:

090 70 82 00

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK — Национален център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени)

Националният център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени (NCK) към Университета в Упсала работи за правителството, за да бъде повишена осведомеността на национално равнище относно насилието от страна на мъже спрямо жени, насилието, засягащо честта, и потисничеството, както и насилието в еднополовите връзки. NCK отговаря за Kvinnofridslinjen, националната гореща линия на Швеция за жертвите на насилие, както и за специализирано извънболнично звено за малтретирани жени към университетската болница в Упсала.

Данни за контакт:

020 50 50 50

Terrafem

Terrafem е организация с нестопанска цел. Тя разполага с национална гореща телефонна линия за жени от имигрантски произход, които са станали жертва на насилие. Terrafem също така разполага с гореща телефонна линия за правни въпроси и предоставя защита за малтретирани жени и техните деца в защитени жилища.

Данни за контакт:

020 52 10 10

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL — Шведска федерация за правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните и транссексуалните лица), гореща линия за подкрепа на жертвите.

RFSL е организация с нестопанска цел, която цели да гарантира, че ЛГБТ лицата имат същите права, възможности и задължения като всички останали в обществото. RFSL разполага с гореща линия за подкрепа на жертвите за ЛГБТ лицата, които са били подложени на малтретиране, заплахи и насилие. Услугата също така е насочена към роднините, приятелите и хората, които срещат уязвими ЛГБТ лица в своята работа. Организацията предлага кризисни срещи, информация относно правата, помощ при контакти с органите, подкрепа в хода на съдебния процес и защитени жилища.

Данни за контакт:

020 34 13 16

Безплатна ли е подкрепата за жертвите на престъпления?

Да, подкрепата на жертвите, която се предоставя от организации с нестопанска цел, е безплатна. Същото се отнася и за службите за подкрепа, управлявани от държавни органи.

Какъв вид подкрепа мога да получа от държавните служби или органи?

Brottsoffermyndigheten (Служба за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления)

Общата цел на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления е да работи за насърчаване на правата на жертвите на престъпления и да се грижи за техните нужди и интереси. Службата отговаря за четири сфери на дейност на национално равнище: разглежда дела за обезщетяване на жертвите на престъпление, управлява Фонда за жертвите на престъпления (Brottsofferfonden), като действа като експертен център, и изисква възстановяване на изплатените обезщетения на жертвите на престъпления.

Данни за контакт:

090 70 82 00

[✉ registrator@brottsoffermyndigheten.se](mailto:registrator@brottsoffermyndigheten.se)

[✉ https://www.brottsoffermyndigheten.se/](https://www.brottsoffermyndigheten.se/)

Domstolsverket (Национална съдебна администрация)

Националната съдебна администрация е държавен орган, който докладва пред правителството и действа като обслужваща организация за съдилищата в Швеция. Националната съдебна администрация отговаря за цялостната координация и общите въпроси, които засягат съдилищата в Швеция. Това също така включва предоставяне на услуги на съдилищата, националните наеми и договорите за наеми на съдилищата и Националния орган за правна помощ (Rättshjälpsmyndigheten).

Данни за контакт:

036 15 53 00

[✉ domstolsverket@dom.se](mailto:domstolsverket@dom.se)

[✉ http://www.domstol.se/](http://www.domstol.se/)

Kronofogden (Правоприлагащ орган на Швеция)

Правоприлагащият орган на Швеция е държавен орган. Наред с другото той се занимава с установяване на вземанията посредством платежни нареждания и помага на всеки, на когото не е било платено, да събере вземанията си.

Данни за контакт:

0771 73 73 00

[✉ kronofogdemyndigheten@kronofogden.se](mailto:kronofogdemyndigheten@kronofogden.se)

[✉ https://www.kronofogden.se/](https://www.kronofogden.se/)

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK — Национален център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени)

Националният център за знанието за насилието от страна на мъже спрямо жени (NCK) към Университета в Упсала работи за правителството, за да бъде повишена осведомеността на национално равнище относно насилието от страна на мъже спрямо жени, насилието, засягащо честта, и потисничеството, както и насилието в еднополовите връзки. NCK отговаря за Kvinnofridslinjen, националната гореща линия на Швеция за жертвите на насилие, както и за специализирано извънболнично звено за малтретирани жени към университетската болница в Упсала.

Данни за контакт:

020 50 50 50

018 611 27 93

[✉ info@nck.uu.se](mailto:info@nck.uu.se)

[✉ http://www.nck.uu.se/](http://www.nck.uu.se/)

Polismyndigheten (Шведска полиция)

Полицейският орган разследва престъпления и работи за предотвратяване на нови престъпления. Полицейският орган също така разглежда случаи, които включват фиктивни лични данни.

Данни за контакт:

114 14

112 (в спешни случаи)

[✉ registrator.kansli@polisen.se](mailto:registrator.kansli@polisen.se)

[✉ https://polisen.se/](https://polisen.se/)

Rättshjälpsmyndigheten (Национален орган за правна помощ)

Националният орган за правна помощ е общонационален орган, който предоставя правна помощ съгласно Закона за правната помощ на Швеция. Националният орган за правна помощ също така е и орган за възстановяване, когато съдът е решил да изиска възстановяване на разноските, включително възстановяване на разноските за защита по наказателни дела.

Данни за контакт:

060 13 46 00

✉ rattshjalpsmyndigheten@dom.se

✉ <http://www.rattshjalp.se/>

Skatteverket (Данъчна агенция на Швеция)

Данъчната агенция на Швеция е административният орган за данъчно облагане, оценка на имущество, регистър на населението и регистрация на нотариални актове. Данъчната агенция на Швеция също така разглежда искания за защита на личните данни (тайно кодиране и използване на стари адреси).

Данни за контакт:

0771 567 567

✉ <https://www.skatteverket.se/>

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL — Шведска асоциация на местните органи и региони)

SKL е организация, в която членуват всички общински, окръжни и регионални съвети.

Данни за контакт:

08 452 70 00

✉ info@skl.se

✉ <https://skl.se/>

Åklagarmyndigheten (Шведска прокуратура)

Шведската прокуратура работи с полицията за разследване на престъпления. Ако разследването доведе до обвинения, делото ще бъде разгледано в съда. Работата на прокуратурата тогава е да докаже, че обвиняемият е извършил престъплението.

Данни за контакт:

010 562 50 00

✉ registrator@aklagare.se

✉ <https://www.aklagare.se/>

Какъв вид подкрепа мога да получа от неправителствени организации?

Barnens Rätt i Samhället (BRIS — Правата на децата в обществото)

BRIS е организация за правата на децата без никаква политическа или религиозна принадлежност. Уязвими деца и младежи на възраст под 18 години могат да изпращат писма по електронната поща, да използват чат или да се обаждат по телефона на съветник в BRIS, анонимно и безплатно. BRIS също така приема телефонни обаждания от възрастни, които имат нужда да говорят с някого по въпроси и опасения, свързани с деца и младежи.

Данни за контакт:

116 111 — гореща телефонна линия за деца и младежи

077 150 50 50 — гореща телефонна линия за възрастни

✉ info@bris.se

✉ <https://www.bris.se/>

Brottsofferjouren Sverige („Подкрепа на жертвите Швеция“)

„Подкрепа на жертвите Швеция“ е организация с нестопанска цел, която работи за правото на всички жертви на престъпления да получат подкрепа. Състои се от местни центрове за подкрепа на жертвите в цялата държава, секретариат и безплатна национална гореща телефонна линия. Организацията помага на жертвите на престъпления, свидетели и роднини, като ги изслушва и предоставя подкрепа и добри съвети. Ако е необходимо, жертвата може да получи подкрепа при контактите с други органи, които могат да предоставят например психологическа помощ, защитени жилища или финансова помощ. Жертвите могат също така да получат насоки относно наказателното производство. „Подкрепа на жертвите Швеция“ също така организира подкрепа за свидетели от страна на доброволци, които предоставят информация и подкрепа във връзка със съдебния процес.

Данни за контакт:

0200 21 20 19

08 644 88 00

✉ info@brottsofferjouren.se

✉ <http://www.brottsofferjouren.se/>

Föreningen anhöriga till sexuellt utnyttjade barn (ATSUB — Асоциация за роднини на сексуално малтретирани деца)

ATSUB провежда индивидуални консултации с роднини на сексуално малтретирани деца и предлага помощ и подкрепа при контактите с органите. Асоциацията също така организира групите за подкрепа и предоставя помощ в съда.

Данни за контакт:

08 644 21 12

✉ info@atsub.se

✉ <http://atsub.se/>

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL — Шведска федерация за правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните и транссексуалните лица), гореща линия за подкрепа на жертвите.

RFSL е организация с нестопанска цел, която цели да гарантира, че ЛГБТ лицата имат същите права, възможности и задължения като всички останали в обществото. RFSL разполага с гореща линия за подкрепа на жертвите за ЛГБТ лицата, които са били подложени на малтретиране, заплахи и насилие. Услугата също така е насочена към роднините, приятелите и хората, които срещат уязвими ЛГБТ лица в своята работа. Организацията предлага кризисни срещи, информация относно правата, помощ при контакти с органите, подкрепа в хода на съдебния процес и защитени жилища.

Данни за контакт:

020 34 13 16

✉ boj@rfsi.se

✉ <http://www.rfsi.se/verksamhet/brottsofferjour/>

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS — Национална организация за приюти за жени и приюти за млади жени в Швеция)

ROKS координира местните центрове на своите членове и предоставя помощ и защитени жилища за малтретирани жени, момичета и деца. Организацията също така работи за формирането на общественото мнение, като дава публичност на опита на своите центрове, и по този начин намалява насилието от страна на мъжете спрямо жените.

Данни за контакт:

08 442 99 30

✉ info@roks.se

✉ <https://www.roks.se/>

Riksföreningen stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp i barndomen (RISE — Национален център за подкрепа на жертвите на кръвосмешение и други форми на сексуално насилие в детска възраст)

RISE е организация с нестопанска цел, предлагаща подкрепа на възрастни, които са били подложени на сексуално насилие в детска възраст. Асоциацията има гореща телефонна линия, на която могат да се обаждат жени и мъже, деца, роднини и специалисти. RISE също така предлага различни дейности на своите членове, включително дискусии в групите за подкрепа.

Данни за контакт:

08 696 00 95

[✉ stod@rise-sverige.se](mailto:stod@rise-sverige.se)

[✉ http://rise-sverige.se/](http://rise-sverige.se/)

Terrafem

Terrafem е организация с нестопанска цел. Тя разполага с национална гореща телефонна линия за жени от имигрантски произход, които са станали жертва на насилие. Terrafem също така разполага с гореща телефонна линия за правни въпроси и предоставя защита за малтретирани жени и техните деца в защитени жилища.

Данни за контакт:

020 52 10 10

08 643 05 10

[✉ info@terrafem.org](mailto:info@terrafem.org)

[✉ http://www.terrafem.org/](http://www.terrafem.org/)

Unizon

Unizon представлява приютите за жени, центровете за овластяване на младите жени и други служби за подкрепа, които работят за общество, в което има равенство между половете, без насилие. Работата на членуващите организации включва предимно подкрепа и защита на малтретирани жени и техните деца. Организацията извършват също така превантивна и подкрепяща работа с деца и младежи, влияят върху общественото мнение и разпространяват знания.

Данни за контакт:

08 642 64 01

[✉ info@unizon.se](mailto:info@unizon.se)

[✉ http://unizon.se/](http://unizon.se/)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 18/01/2019